ԹԱՓԱՆՑԻԿ ԱՐՑՈՒՆՔՆԵՐ

Posted on June 25, 2022 by Keghart

Category: Opinions

Սիլվա Իսկիկեան Մահրեճեան, Լոս Անճելըս, 25 Յունիս 2022

- Քեզի կ’ըսեմ. սա՛ ասեղը զա՛րկ:

- Առանց փորձ կատարելու, ես penicillin չե՛մ սրսկեր:

- Չե՞ս մը... : Թրքերէն շարան մը հայհոյանք տեղացուց ան, մինչեւ եօթներորդ պորտիս:

Երբեմն կ’ապշիմ եւ հարց կու տամ, թէ նման կանայք որտեղէ՞ն սերած են եւ իրենց ծիները ուրկէ՞ հաւաքած են: Երեւի իրենց ծնած օրը քնքշութիւն եւ նրբութիւն բառերը արձակուրդ առած էին: Ինչպէ՞ս այդքա՛ն զայրոյթ եւ կոպտութիւն կրնային պարփակել իրենց սրտին մէջ :

Խաթուն՝ ցեղասպանութենէն վերապրողի դուստր ըլլալով, բնազդաբար կը կրէր արհաւիրքին վէրքերն ու ցաւերը ... բարկացկոտ էր ու ջղագրգիռ : Տարագրութեան հետ ալ բերուած հայհոյանքն ու թրքերէնը, իր տան մէջ լոկ վիճակուած հասանելիութիւնն էր: Միակ բանը, որ ունէր, այդ ալ իր անձին վայելող, յաղթանդամ կառուցուածքն էր: Հաւանաբար գաղթականի սաստիկ չքաւորութիւնն ու դաժան օրերը կոփած էին իր մարմինը՝ հողմերուն դէմ կանգնող կաղնիին նման:

Խաթունը իր պիրկ բազուկներովը թոռնուհին շալկած, յայտնուեցաւ տանս շեմին: Ճերմակ , գեղեցիկ, հրեշտակի տեսքով, ջերմահար աղջնակ մը, մեծ մօր ձեռքերուն մէջ մեղկ ու անճար կը տքար ...

-Ընելիքդ ասե՛ղ մըն է. ի՛նչ է «շիշիրմիշ» կ’ընես : Փորձ-մորձ եղեր. սա զա՛րկ, «ճեհեննեմ» ըլլանք երթանք... տասը տեսակ գործ ունիմ ընելիք:

Երկա՛ր յամառելէ, վիճելէ ետք , վերջապէս Խաթունը թոյլատրեց որ, կաթիլով մը փորձ-սրսկում ընեմ, թոռնուհիին ձեռքին մաշկին տակ:

Խաթունին աչքերը զայրոյթով փայլատակեցան, երբ ականատես եղաւ՝ կաթիլ մը սրսկման պատճառած, կաս կարմիր ուռեցքին: Սարսափահար եւ կայծակի արագութեամբ ըմբռնեց, իրեն տուած «անպէտք» բացատրութեանս ահաւորութիւնը:

-Ամա՛ , ամա՛, *չօճուխը* (երեխան) պիտի մեռցնէի...

Դռնէն դուրս վազեց, սրսկումը նշանակող բժիշկին մօտ: Ես՝ Խաթունին լաւ ճանչնալով, կը պատկերացնեմ բժիշկին լսելիք «տեղատարափը» եւ անշուշտ եօթը թաղ լեցնող իր կանչ-հայհոյանքը...

Ճակնդեղի գոյնով՝ փրփրած Խաթունը, վերադարձաւ ուրիշ սրսկումով մը: Այս անգամ ի՛նքն էր վստահելի պատասխան պահանջողը. «Արդեօք ենթամաշկային փորձ սրսկում, պէ՞տք է...»

Երեխան անկողինիս վրայ մշիկ-մշիկ կը քնանար...

- Խաթո՛ւն , աչքիս լաւ չես երեւնար, սուրճ մը պատրաստեմ՝ կը խմե՞ս...

- *Չօճուխը* պիտի մեռցնէի...*Չօճուխը* պիտի մեռցնէի...:

Նոյն իր խօսելաոճով `թրքերէնին հազիւ միքանի հայերէն բառ խառնելով, հազար օրհնանք ու աղօթք կարդաց գլխուս... մինչեւ ապագայ եօթներորդ պորտիս:

- Խաթուն, ինչո՞ւ լաւ հայերէն չես խօսիր:

Գաւաթ մը սուրճով , Խաթունը իր ճակատագրին մրուրը կը բացայայտէր ...

- Աղջի՛կս, մենք դպրոց ըսուած բանը չի տեսանք: Մօրս չեմ յիշեր. հայրս ալ միշտ գինով էր: Փոքր տարիքէս, ասոր-անոր տունը մաքրեցի, որպէսզի ինծի եւ քոյրերուս համար հաց ապահովէի: Հայրս՝ իրեն նման անպէտքի մը, ինծի հարս տուաւ: Նշանուած էի, օրերով լացի. այս մարդուն չե՛մ ուզեր ըսի: Խօսքդ ո՞վ կը լսէր: Հայրս կրնար զիս ծեծելով «սատկեցնել»... : Մեռնէի չամուսնանայի: Հաց չունէինք ուտելիք, բայց ետեւ-ետեւի «չօճուխ» շարեցինք: Ամուսի՛ն եղեր...: Աշխատի՛ր ու աշխատի՛ր, Խաթո՛ւն: Ո՞ր մէկուն հասնիս՝ գործ, տուն, ապրուստ, զաւակներ, թոռնիկ... :

Քանի մը կաթիլ՝ այտերէն վար սահող արցունքով , Խաթունն իր դէմքին տգեղութիւնը լուաց...աղի կաթիլներով իր ճակատագրին դառնութիւնը պարզեց...այդ թափանցիկ կաթիլներով իր կոպիտ կենցաղին համար, ներում ապահովեց...

Կը դիտեմ Խաթունին նո՛ր կերպարը՝ իմ անամպ ակնոցով եւ կարեկցանքի հոգիով...

Է՛հ, Խաթո՛ւն խաթո՛ւն. եթէ բախտդ ուրիշ ըլլար, հիմա քեզի կ՛ըսէին. «Խանո՛ւմ Խաթուն»:

There are no comments yet.